

ภัทราพร จงแจ่ม : บทบาทในกระบวนการประชาสังคมของสื่อหนังสือพิมพ์ตามทัศนะของกลุ่มพัฒนา
 เอกชน. (THE ASSESSMENT ON NEWSPAPERS' CIVIC ROLE BY NON-GOVERNMENTAL
 GROUPS) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ, 127 หน้า. ISBN 974-17-5318-7.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนะของกลุ่มพัฒนาเอกชนต่างๆ ที่มีต่อการแสดงบทบาทใน
 กระบวนการประชาสังคมของสื่อหนังสือพิมพ์ ต่อรูปแบบของการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมของสื่อ
 หนังสือพิมพ์ และต่อการนิยามความเป็นข่าว โดยแบ่งวิธีการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ (1) การสำรวจความคิดเห็น
 ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำและผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องของกลุ่มพัฒนาเอกชน จำนวน 115 คน และ
 (2) การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำกลุ่มพัฒนาเอกชน จำนวน 4 คน

ผลการวิจัยจากกรสำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า

1. หนังสือพิมพ์ยังแสดงบทบาทในกระบวนการประชาสังคมได้ไม่มากเท่าที่ควร โดยการแสดงบทบาท
 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางไปจนถึงระดับน้อย
2. รูปแบบของการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับสื่อหนังสือพิมพ์ ที่คาดว่าจะมีความเป็นไปได้
 มากที่สุด คือ รูปแบบในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์ใน
 ฐานะแหล่งข่าว หรือให้ประชาชนได้เขียนจดหมายเข้ามาแสดงความคิดเห็น
3. สิ่งที่ดีควรเป็นข่าวตามทัศนะของกลุ่มพัฒนาเอกชน คือ ประเด็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชน และ
 เรื่องราวที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ส่วนการนิยามเกี่ยวกับข่าว กลุ่มพัฒนาเอกชนมีทัศนะว่า ข่าว คือ สิ่งที่เป็น
 ประโยชน์กับคนอ่าน ไม่ว่าจะกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มน้อย และ ข่าว คือ กระจกสะท้อนสังคม ไม่ใช่ชี้นำสังคม

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่สังกัดกลุ่มพัฒนาเอกชนต่างประเภทกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทในกระบวนการ
 ประชาสังคมของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ โดยกลุ่มองค์กรประชาชนมีทัศนะไปในเชิงบวกมาก
 กว่ากลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน
2. จากประเด็นเหตุการณ์และปัญหาต่างๆ ในสังคม ทั้งที่เป็นข่าวและไม่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ที่
 นำมาให้พิจารณา จำนวน 15 ประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นข่าวหรือไม่เป็นข่าวใน
 ประเด็นเหล่านี้ สอดคล้องกับสิ่งที่นักวิชาชีพสื่อปฏิบัติจริงๆ ในการเลือกข่าวนำเสนอ จำนวน 4 ประเด็น และไม่
 สอดคล้องกัน 11 ประเด็น ซึ่งแสดงว่าความเห็นหรือการนิยามความเป็นข่าวไม่สอดคล้องกัน โดยกลุ่มพัฒนาเอก
 ขนมักเห็นว่า เรื่องเกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาสและสาระประโยชน์ นำเป็นข่าวมากกว่าเรื่องดึงดูดความสนใจทาง
 อารมณ์

KEY WORD: NEWSPAPERS' CIVIC ROLE / NON-GOVERNMENTAL GROUPS

PATTARAPORN CHONGCHAM : THE ASSESSMENT ON NEWSPAPERS' CIVIC ROLE BY NON-GOVERNMENTAL GROUPS. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR PIRA CHIRASOPONE, Ph.D., 127 pp. ISBN 974-17-5318-7.

This research aims to study non-governmental groups' attitudes towards newspapers' civic roles and ways of providing opportunities for public participation, and also their definitions of news. The methodology used in this research includes 1) the opinion survey of 115 of non-governmental groups' permanent employees and active participants, and 2) the in-depth interview of 4 non-governmental groups' leaders.

The findings from survey and interview study reveal that:

1. Newspapers do not play sufficient civic roles, data illustrate only moderate to low level.
2. The most possible way to provide opportunities for the public participation is to allow the public to voice their opinions by interviewing them as a news source or publishing their opinion letters.
3. The non-governmental groups think that what deserves to be the news is an issue or a problem affecting the public, or a matter being useful to them. For the news definition, the non-governmental groups define news as information that is useful to audience regardless of audience group's size. They also view news as a mirror reflecting a society, not guiding it.

Hypothesis Testing

1. Different sample groups under different types of non-governmental groups show various opinions for most of newspapers' civic roles. That is, the sample groups under people organizations show more positive attitudes than those under non-governmental organizations.
2. From among 15 social events and problems being studied, in which some have been presented as newspapers' news and some have not, the sample groups' opinions about whether these issues should be reported as news or not are consistent with what journalists actually do only for 4 issues and inconsistent for another 11 issues. This indicates that there is little agreement between the sample groups and journalists about their definitions of news. Non-governmental groups tend to think that issues concerning the underprivileged or being useful to the public deserve to be the news more than those attracting human interests.